

ALINA NECȘULESCU

CU IUBIREA ÎN MINTE, CU MINTEA ÎN IUBIRE

ALINA NECȘULESCU

**CU IUBIREA
ÎN MINTE,
CU MINTEA
ÎN IUBIRE**

EDITORI

Silviu Dragomir
Magdalena Mărculescu
Vasile Dem. Zamfirescu

REDACTARE

Sofia-Manuela Nicolae

DESIGN COPERTĂ

Andrei Gamarț

ILUSTRAȚIE COPERTĂ

Tudor Bănuș

DIRECTOR PRODUCȚIE

Cristian Claudiu Coban

DTP

Răzvan Nasea

CORECTURĂ

Irina Mușătoiu
Cristina Spătărelu

Descrierea CIP a Bibliotecii

Naționale a României

NECȘULESCU, ALINA

Cu iubirea în minte, cu mintea în iubire / Alina Necșulescu ;
pref. de Vasile Dem. Zamfirescu. - București : Editura Trei, 2024
ISBN 978-606-40-2367-4

I. Zamfirescu, Vasile Dem. (pref.)

159.9

Copyright © Editura Trei, 2024
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90;
Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN 978-606-40-2367-4

Cuprins

<i>Prefață. Viața privită altfel</i>	9
<i>Cuvânt-înainte</i>	13
<i>Cu iubirea în minte sau cu mintea în iubire? (Se naște iubirea din minte sau mintea din iubire?)</i>	15
<i>Este iubirea „all inclusive“?</i>	22
<i>Dragostea orbește?</i>	29
<i>Mediul de acasă: „îndrumar“ sau „dezorientar“?</i>	36
<i>Mama, între Leagăn și Lege</i>	45
<i>Tatăl, între Joacă și Realitate</i>	50
<i>Joaca este o ocupație serioasă</i>	57
<i>Diorama prieteniei, contururi vădite și tonuri absconse</i>	63
<i>Arta figurativă și teoria recapitulării</i>	70
<i>Boemul, un desuet?</i>	76

<i>Parabola politeții</i>	82
<i>Punctul de cotitură de la mijlocul vieții</i>	88
<i>Nostalgia sau pasajul timpului pierdut</i>	94
<i>Repetăm sau ieșim din tipar?</i>	104
<i>Când trădarea e familiară</i>	109
<i>Bântuiți de fantome sau trecutul de netrecut</i>	116
<i>Hoțul de timp</i>	122
<i>Absent în propria existență</i>	129
<i>A mușca mâna care te hrănește</i>	135
<i>Geografia austerității interioare sau Estetica puținului</i>	140
<i>Persoana îngropată sub propria greutate</i>	145
<i>Prizonier în propria colivie de aur</i>	155
<i>Fețele deghizate ale rușinii</i>	161
<i>Teatrul minciunii</i>	166
<i>Topografia iertării</i>	175
<i>Tăcerea sau viața de apoi a cuvintelor</i>	180

Fiilor mei

Prefață

Viața privită altfel

Pentru ochiul profan, neinstrumentat cu vreo lentilă a unei specialități științifice, lumea poate apărea ca un mozaic de oameni, obiecte, comportamente, uneori încântător, alteori tern, dar și înspăimântător, adesea fără profunzimea resorțurilor ultime. Așa încât viața poate trece pe lângă noi, fără să o trăim cu adevărat, pentru că nu o înțelegem deplin.

Înarmată cu perspectiva teoretică și practică a psihanalizei, Alina Necșulescu își propune să ne ajute să vedem cotidianul în altă lumină, cu nuanțe și profunzimi pe care ochiul nostru nu le-ar putea atinge fără o astfel de îndrumare. Mi-a reținut atenția, ca o posibilă ilustrare, eseul „Teatrul minciunii”. De obicei condamnăm sever

minciuna, fie că este vorba de sfera privată, fie că este vorba despre sfera socială, unde stă la baza ideologiei totalitare sau autoritare. Însă știința inconștientului nuanțează lucrurile, dar le și complică. Autoarea ne atrage mai întâi atenția că în regnul animal întâlnim fenomene care, antropomorfizând, pot fi echivalate minciunii. Ele au o funcție de protecție, asigurând supraviețuirea exemplarelor „mincinoase”. Și în lumea omului, minciuna poate fi o formă asumată de apărare, nu numai de atac. Ceea ce știm mai puțin este că practicăm și forme de minciună inconștientă, în primul rând față de adevăruri emoționale, falsificându-ne, uneori complet, ceea ce dă naștere sinelui fals. Dar minciuna nu stă doar sub semnul negativului. În primii ani ai vieții, copilul — ne comunică autoarea — folosește minciuna ca instrument al individuării, al separării de mamă, al transformării în ființă de sine stătătoare.

La finalul eseului poți fi derutat, zdruncinat în convingerile care țin de mentalitatea comună, dar în același timp pregătit să vezi nuanțe neștiute înainte și să judeci altfel lucrurile. Poate că nu îți vei mai condamna cu severitate copilul atunci când îl vei prinde cu minciuna și te vei întreba dacă nu cumva înșelătoria lui este un semn pentru altceva mai profund și nu neapărat negativ.

În aceeași manieră, luând mereu în considerare perspectiva inconștientului, Alina Necșulescu abordează teme diverse, cum ar fi iertarea, tăcerea, întârzierea, lipsa recunoștinței, rolul de tată și rolul de mamă, și altele. Prin toate aceste încercări, autoarea se înscrie în câmpul psihaanalizei aplicate, care, astăzi, nu mai urmărește să dovedească unui public cultivat existența inconștientului, ca în vremea lui Freud, ci să lumineze aspecte diverse ale vieții din perspectiva inconștientului, ca idee pe deplin asimilată a culturii contemporane.

Cititorul va fi incitat și încântat nu numai de diversitatea temelor abordate, de orizontul extins al cunoștințelor folosite (alături de psihanaliză, biologie, istorie, sociologie etc.), ci și de modul tratării, care, departe de a fi caracterizat de austeritatea limbajului științific, abundă în reușite stilistice, oferind nu numai plăcere intelectuală, ci și plăcere estetică prin atractivitatea scriiturii.

Vasile Dem. Zamfirescu

Cuvânt-înainte

Această culegere de eseuri publicate de-a lungul timpului în *Dilema Veche*, *Dilema* și *Matca Literară* adună laolaltă, precum o imagine completă dintr-un puzzle construit, fiecare piesă care în final formează lornionul prin care am reflectat asupra unor teme din viață. Desigur că ele nu redau toate fațetele unui subiect de cugetare. Nu am intenționat să dau răspuns la toate întrebările pe care aceste teme de reflecție le ridică, prin urmare ele nu saturează. Sper însă să deschidă culoarul interior către alte întrebări și că vor stimula întru căutarea altor răspunsuri, cu atât mai valoroase pentru sine când acestea vin din interior. Totodată, țin să menționez că eu nu am reflectat singură la aceste teme, ci am avut ajutorul a mii de generații înaintea mea care au

gândit asupra lor şi au comunicat prin scris sau viu grai şi au transmis astfel mai departe rodul elaborării lor. Suntem atât ecou, cât şi voce, atât fir de nisip, cât şi piatră de temelie. Prin urmare, această carte redă fidel faptul că şi eu sunt o piesă dintr-un sistem mai larg de gândire care doreşte să contribuie măcar puţin la o îmbunătăţire a unei funcţionări mai înalte a celor care se apleacă reflexiv spre sine, spre viaţă şi spre lume.

Mulţumirile mele se îndreaptă către familia mea devenită din ce în ce mai extinsă de-a lungul timpului, care include deopotrivă pe profesorii, analişti, supervizorii, pacienţii, prietenii şi colegii mei atât de sub umbrela psi, cât şi de sub umbrela publicisticii.

Alina Necşulescu

Cu iubirea în minte sau cu mintea în iubire? (Se naște iubirea din minte sau mintea din iubire?)

Dacă ar fi să-mi imaginez mintea și organizarea vieții psihice într-o reprezentare vizuală aş alege fără îndoială metafora unui muzeu de artă. O clădire robustă în stil gotic cu stâlpi zdraveni, dar cu multe etaje și coridoare lungi. Expozițiile ar fi organizate pe diferite perioade, în funcție de artiști și variate tipuri de artă plastică. Nu ar lipsi, desigur, un depozit. Un depozit este un spațiu în care un muzeu păstrează obiecte care așteaptă să fie expuse pentru a-și spune din nou povestea. Obiectele sunt selectate în urma unei minuțioase analize a formei, funcției, stilului și tehnicii. Ele reflectă cultura și